
Роль батьків в адаптації дітей до школи

Готовність дитини до шкільного життя передбачає її всебічний розвиток.

Показники готовності – це комплекс властивостей і характеристик, які описують найбільш значні досягнення в розвитку малюка.

Готовність дитини до школи: складові успішного навчання

Розвиток особистості дитини тісно пов'язаний із загальним психологічним розвитком, який супроводжується кризами.

Найголовніше в критичному віці – це виникнення психологічних новоутворень (Л.С.Виготський).

Перехід від ігрової діяльності до навчальної

□ Ігрова діяльність:

- Провідна діяльність - гра
- Мимовільність дій
- Усвідомлення свого "я"
- Спілкування з метою обміну ролями в процесі ігор
- Мислення образне (конкретне, ситуативне)

□ Навчальна діяльність:

- Провідна діяльність-навчальна
  - Довільність
  - Поява нової, об'єктивнішої самооцінки
  - Спілкування з метою розв'язання навчального завдання
  - Мислення наочно-образне та словесно-логічне
-

□ Недорозвинений активний і пасивний словники, діалогічне мовлення

□ (дитина будує логічні міркування, встановлює причинно-наслідкові зв'язки

□ зв'язне монологічне мовлення. Вміння зв'язно, послідовно і зрозуміло для інших описувати предмет, передавати хід своїх думок, пояснювати, логічно розмірковувати на задану тему

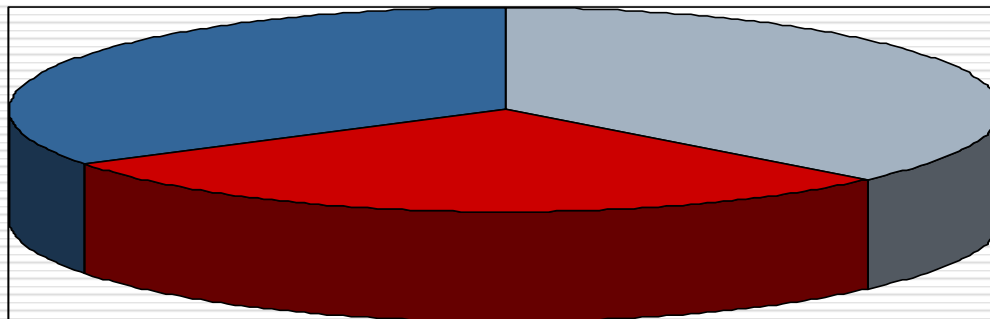
Стилi навчання дiтей

«Люди будь-якого вiку можуть вивчати практично що завгодно, якщо дати їм змогу використовувати їхній власний унікальний стиль навчання, їхні сильні сторони»

(Барбара Прешниг)

Шість основних шляхів до мозку:

- Бачимо
- Чуємо
- Пробуємо на смак
- Торкаємося
- Нюхаємо
- Робимо

Стилi мислення

□ Лiва пiвкуля:

- Схильнi до аналітики
- Надають перевагу логiчному
- Використовують абстрактнi символи, слова, числа
- Повiльнiше опрацьовують інформацію
- Формулюють конкретнi твердження

□ Права пiвкуля:

- Інтуїтивнi
- Надають перевагу тому, що їм подобається
- Використовують метафори, образи
- Швидше опрацьовують інформацію
- Швидко приймають рiшення

Фізіологічні умови адаптації дитини до школи

- ❑ Повідомлення шкільної медсестри про проблеми щодо здоров'я дитини
  - ❑ Зміна режиму дня дитини в порівнянні з дитячим садком
  - ❑ Заміна ігор навчальною діяльністю дитини
  - ❑ Спостереження батьків за правильною позою під час виконання домашніх завдань (попередження короткозорості, викривлення хребта)
  - ❑ Організація правильного харчування дитини
  - ❑ Турбота батьків про загартування дитини, створення вдома спортивного куточка
  - ❑ Виховання самостійності й відповідальності дитини як головних якостей збереження її здоров'я
-

Психологічні умови адаптації дитини до школи

- ❖ Створення сприятливої психологічної атмосфери для дитини з боку всіх членів родини
  - ❖ Формування інтересу до школи, прожитого шкільного дня
  - ❖ Обов'язкове знайомство з учнями інших класів і можливість їх спілкування поза школою
  - ❖ Неприпустимість фізичних заходів впливу, залякування, критики на адресу дитини, особливо в присутності інших людей (бабусь, дідусів, однолітків)
  - ❖ Урахування темпераменту дитини в період адаптації до шкільного навчання
  - ❖ Надання дитині самостійності в навчальній роботі
  - ❖ Заохочення дитини. Моральне стимулювання досягнень дитини
  - ❖ Розвиток самоконтролю та самооцінки, самодостатності дитини
  - ❖ Елементи системи взаємин з дитиною в родині
-

Спрямованість особистості

ЕКСТРАВЕРТИ

ІНТРАВЕРТИ

Перші труднощі: проблема адаптації першокласників

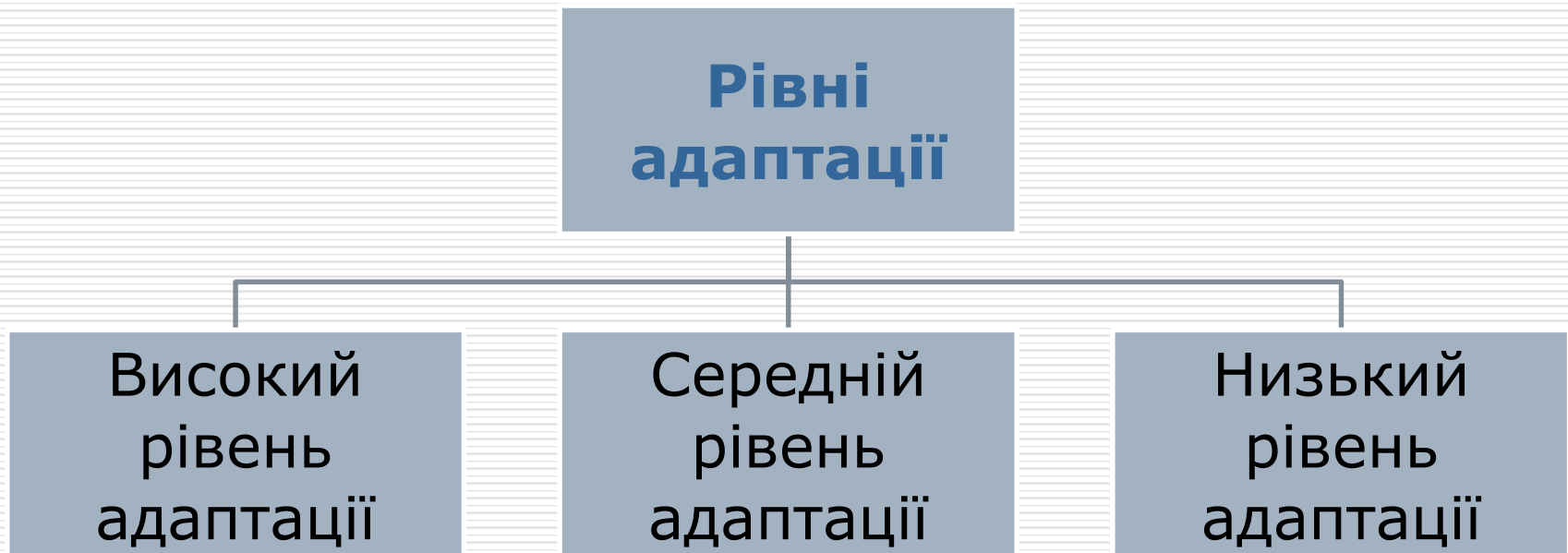
Початок навчання дитини в 1-му класі - складний і відповідальний етап у її житті: відбувається дуже багато змін. Це не тільки нові умови життя та діяльності - це й нові контакти, нові стосунки, нові обов'язки. Змінюється соціальна позиція: був просто дитиною, тепер став школярем. Змінюється соціальний інститут навчання і виховання: не садочок чи бабуся, а школа, де навчальна діяльність стає провідною, обов'язковою, соціально значущою та оцінюваною, такою, що розширює права і обов'язки дитини, її взаємостосунки з навколишнім середовищем.

Змінюється життя дитини: усе підпорядковується навчанню, школі, шкільним справам.

У дослідженні Г.Чуткіної виділено 3 рівні адаптації дітей до школи. (Опис рівнів адаптації наведено з кн. О.Проскури «Психологічна підготовка вчителя до роботи з першокласниками».)

Звернімо увагу на їх зміст і основні показники.

Високий рівень адаптації

Першокласник позитивно ставиться до школи:

- ❑ правила і вимоги сприймає адекватно;
  - ❑ навчальний матеріал засвоює легко;
  - ❑ глибоко й повно оволодіває програмовим матеріалом, розв'язує ускладнені задачі,
  - ❑ чемний, уважно вислуховує вказівки, пояснення вчителя;
  - ❑ доручення виконує охоче й сумлінно, без зовнішнього контролю;
  - ❑ виявляє високу зацікавленість до самостійної навчальної роботи, готується до всіх уроків; має у класі позитивний статус.
-

Середній рівень адаптації

Першокласник позитивно ставиться до школи:

- ❑ відвідування уроків не викликає в нього негативних переживань, він розуміє навчальний матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально і наочно;
  - ❑ засвоює основний зміст програми з усіх предметів, самостійно розв'язує типові задачі;
  - ❑ зосереджений і уважний під час виконання завдань, доручень, вказівок учителя, разом з тим потребує контролю з боку дорослого;
  - ❑ зосередженим буває тільки тоді, коли робить щось цікаве для себе;
  - ❑ майже завжди готується до уроків і виконує домашні завдання;
  - ❑ доручення виконує сумлінно; дружить з багатьма однокласниками.
-

Низький рівень адаптації

Першокласник негативно або байдуже ставиться до школи:

- часто скаржиться на здоров'я, погане самопочуття, переважає пригнічений настрій;
- спостерігаються порушення дисципліни;
- матеріал, який пояснює вчитель, засвоює фрагментарно;
- самостійна робота з підручником викликає труднощі, під час виконання самостійних завдань не виявляє до них інтересу;
- до уроків готується нерегулярно, потребує постійного контролю, систематичних нагадувань і спонукань як з боку вчителя, так і з боку батьків;
- може зберігати працездатність і увагу за наявності тривалих пауз для відпочинку;
- для розуміння нового матеріалу і розв'язування задач за зразком потребує значної допомоги вчителя і батьків;
- доручення виконує під контролем і без особливого бажання;
- пасивний, близьких друзів не має, знає імена й прізвища лише частини однокласників

Від того, як пройдёт адаптація, залежить не лише успішність навчання, але й стан здоров'я дитини.

І це не голослівне твердження: за даними відділення проблем здоров'я дитини АМН України понад 30% першокласників упродовж навчального року мають зриви адаптації у вигляді нейровегетативних, психоневрологічних порушень, частих респіраторних захворювань та загострень хронічних хвороб.

-
- Ми настільки захопилися навчанням наших дітей, що забули, що сама суть освіти дитини – створення її щасливого життя. Адже саме щасливе життя – це те, чого ми щиро бажаємо і своїм дітям, і собі.

С.Харрісон.

Рекомендації психолога батькам першокласника

- • Підтримайте в дитині її прагнення стати школярем. Ваша щира зацікавленість у її шкільних справах і турботах, серйозне ставлення до її перших досягнень і можливих труднощів допоможуть першокласникові підтвердити значущість його нового становища.
  - Обговоріть з дитиною ті правила і норми, з якими вона зустрінеться в школі. Поясніть їх необхідність.
-

Рекомендації психолога батькам першокласника

- ● Ваша дитина прийшла в школу, щоб вчитися, у неї може щось виходити не відразу, це природно. Дитина має право на помилку.
  - Складіть разом з дитиною розпорядок дня, стежте за його дотриманням. Не пропускайте труднощі, можливі у неї на початковому етапі оволодіння навчальними навичками. Якщо в першокласника є логопедичні проблеми, намагайтеся впоратися з ними на першому році навчання.
-

Рекомендації психолога батькам першокласника

- Підтримайте дитину в її бажанні досягти успіху. У кожній роботі обов'язково знайдіть, за що можна її похвалити.
    - Пам'ятайте, що похвала і емоційна підтримка («Молодець!», «Ти так добре впорався!») здатні помітно підвищити інтелектуальні досягнення дитини.
-

Рекомендації психолога батькам першокласника

- • Якщо вас щось непокоїть у поведінці дитини, її навчальних справах, не соромтеся звертатися по пораду й консультацію до вчителя або шкільного психолога.
  - Зі вступом до школи в житті вашої дитини з'явиться людина більш авторитетна, ніж ви. Це – вчитель. Поважайте думку дитини про свого педагога.
-

Як допомогти дитині?

Правила Симона Соловейчика, відомого педагога та психолога

- ❑ Не віднімай чужого, але і свого не віддавай.
- ❑ Попросять - дай, намагаються відняти - захищайся.
- ❑ Не бийся без причини.
- ❑ Кличуть гратися - йди, не кличуть - спитай дозволу гратися разом: це не соромно.
- ❑ Грайся чесно, не підводь своїх товаришів.
- ❑ Не дражни нікого, не випрошуй нічого. Двічі нікого ні про що не проси.
- ❑ Через оцінки не плач, будь гордим. З учителем через оцінки не сперечайся, за оцінки на вчителя не ображайся. Намагайся все робити вчасно і думай про добрі результати, вони обов'язково в тебе будуть.
- ❑ Не зводь наклепу й не набріхуй ні на кого.
- ❑ Намагайся бути акуратним.
- ❑ Частіше кажи: давай дружити, давай гратися, давай разом підемо додому.
- ❑ Пам'ятай: ~~ти не кращий~~ за всіх, ~~ти не гірший~~ за всіх. Ти - неповторний для самого себе, батьків, учителів, друзів!

Дитина швидко адаптується, якщо:

Дякую за увагу!
